

אורות השבת

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

גליון מס' 782

אחראי מערכת
הרב אברהם טריקי

חג הסוכות

פרשת השבוע
האזינו

עורך
הרב עוזיאל אדרי

דבר רב העיר שליטי"א

תורת חיים

כי הוא חייכם ובדבר הזה תאריכו ימים (דברים לב, מז)

איתא בשבת (פח, ב): 'אמר רבא למימנעין בה סמא דחיי, למשמאילים בה סמא דמוחא'. ופירש רש"י שם: 'למימנעין - עסוקים בכל כוחם וטרודים לדעת סודה כאדם המשתמש ביד ימיתו שהיא עיקר, עכ"ל ויש להתבונן טראות בדברי רש"י הללו, שהרי הגע עצמך באדם אשר הגה בתורה זממם ולילה, אלא שגלוי וידוע לפני ידוע תעלומות שאינו טרוד בה 'בכל סחור', דלא מבעיא שאינו זוכה לסם חיים המזבטח לעוסקים בה אלא שאף נזק בסמא דמוחא ח"ו. ואמנם רש"י למד כן מהאי לשונא 'דמשמאילים', שכן יד שמאל של אדם ראויה היא לשימוש אלא שאינה חשובה כיד ימין. מכל מקום דא גופא קשיא מניק לרש"י דהאי משמאילים דאמר רבא קאי במי שעמל בתורה אלא שאינו עמל בה בכל כוחו, דילמא מיירי רבא במי שעושה מלאכתו עיקר ותורתו טפל כיד השמאלית (או סדור שאמר רבי בגאון בגמ' דתענית ז, א 'כל העוסק בתורה לשמה, תורתו נעשית לו סם חיים וכו'. וכל העוסק בתורה שלא לשמה, נעשית לו סם המות'). ברם כד דייקנן בזה נראה שאין כאן כל תמיהה על רש"י, שכן מי שתגיע להסדה שהתורה היא 'סם חיים' וכמאמר הכתוב 'כי הוא חייכם ובדבר הזה תאריכו ימים' (דברים לב, מז), לא יתקן שלא יעמל בתורה 'בכל כוחו'. שהרי מי יחפוץ רק בתשעים אחוז של חיים, ואם אינו עושה כן זהו האות שלא הגיע להכרה זו. ובמקום אחר כבר הוכחנו שהעדר העמל בכל כוחו, אינו רק חסרון במעלת לימוד התורה, אלא הוא תנאי עיקרי אשר בלעדיו אין כאן מצות תלמוד תורה כלל, והיינו למשמאילים סמא דמוחא, חוה עומק דברי רש"י?

ולחידוד הדברים, שמעתי בשם בעל 'ברכת שמאל' אשר נשאל מדוע רק התורה נקראה חיים וכמאמר הכתוב 'כי הוא חייכם' (דברים שם) וכן אנו מזכירים בתפילה 'כי הם חיינו ואורך ימיתנו', והלא גם חמצן לנשימה או מים ומזון ושניה וכו' הם 'חיים' שהרי אי אפשר לחיים בלעדיהם. והשיב על אתר, הן אמת שכל אלו הדברים נצרכים לקיום נפש האדם, מכל מקום הם רק היכי תמצוי ואמצעי לחיים. משא"כ התורה אשר היא עצמה 'החיים', ור"ש כי 'הוא' חייכם!

ואכן יש להוכיח את דברי רש"י הללו, מתוך מקראות מפורשים בתורה (ויקרא טו, ב): 'אם בחקותי תלכו וכו' ותתתי גשמיכם וגו', ופירש רש"י בשם הת"כ שתהיו עמלים בתורה. 'ואם לא תשמעו לי' (שם טו, י), שוב פירש רש"י בשם הת"כ 'להיות עמלים בתורה'. הרי מפורש לפנינו שכל הברכות וכנגדם חלילה האזהרות החמורות האמורות בפר' זו - תלוים ועומדים 'בעמל התורה', וא"כ זה ממש מה שפירש רש"י בסוגיף: למימנעין בה - סם חיים, היינו דוקא שעמל בתורה בכל כוחו. ולמשמאילים בה - סמא דמוחא, היינו אפילו במי שעוסק בה אלא שאינו טרוד בכל סחור לדעת סודה.

ועוד אמרתי למצא יחד מפורש לדברי רש"י הללו, מגמ' דירושלמי (סוכה ז, א): 'א"ר מאי כי לא דבר ריק הוא (דברים לב, מז), ואם ריק הוא מכס למה שאין אתם יגיעין בו. כי הוא חייכם, אימתי הוא חייכם בשעה שאתם יגיעים בו'. ומכאן מפורש שאי אפשר 'לסם חיים' בלא גיעה בתורה, ומכלל הן אתה שומע לאגו. חוה ממש דברי רש"י בשמעתיך.

ושוב מצאנו גוד זה ברש"י ע"ד הגמ' בברכות (לב, ב): 'ת"ר ארבעה צריכין חיזוק, ואלו הן תורה וכו'. ופירש רש"י: 'צריכין חיזוק - שיתחזק אדם בהן תמיד בכל סחור. וכי"ב כתב רש"י (שם ג, ב): 'אגרא דשמעתא סברא - שהוא יגע וטרוד ומחשב להבין טעמו של דבר'.

הנה כי כן, בשלשה מקומות בש"ס חזר רש"י להורות מהו גוד חיוב עמל התורה המוטל על האדם, והיינו 'בכל כוחו' כפשוטו ממש!

דוגמא מופתית של התמדה בתורה 'בכל סחור', זכינו לראות ברבינו הגדול מרן פאר הדור 'מאור ישראל' זצוק"ל. הרי אם נזכיר שני פרטים שיש בהם כדי ללמד על הכלל סוף. סיפר הגאון רבי יצחק ח'ד גרסמן שליט"א - רבה של מגל העמק, לפני שנים נסעתי איתו לסאן פאולו בברזיל למען הקמת ישיבה עבור בני תורה. במשך כל זמן הטיסה הארוכה (כ-18 שעות!) מרן היה רכון על ספריו בלי הפסקה, כאשר כל הסובבים אותו נמים את שנתם. הצעתי לסדר לו את המושב, שזכל לטח מעט, אך הרב סירב בימוס באומרו 'אני באמצע לימוד מסוים שעלי לסימו'. וכשהגענו למחוז חפצנו עיפיים ומחששים מהמסע הארוך, נסענו למקום אכסנייתנו, ושם נדהמתי לראות שהלך לנחל עם ספריו! ועוד סיפר מקורבו, הרה"ג רבי אמיר קריספל ביום מן הימים, חש רבינו כאבים

המשך דבר רב העיר במדור "אורות הכשרות"

דבר העורך

סגולת הסוכה להינצל מהיצה"ד

כתב בזהר 'כיוון דייתבו ישראל בסוכות אישתזיבו מן מקטרגא, בזכות מצוות סוכה ניצלים מהשטן', מבאר ה'בן לאשרי' שכן מצינו אצל יעקב אבינו ע"ה לאחר שניצח את המלאך השטן היצה"ד שרו של עשיו נאמר 'ויעקב נסע סוכותה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סוכות על כן קרא שם המקום סוכות', וכן נאמר אצל אברהם אבינו ע"ה 'וה' בירך את אברהם בכל', איתא במסכת בבא בתרא מלמד שהשליטו הקב"ה לאברהם על ייצרו, ובמדרש דרש על פסוק זה מלמד שקיים אברהם מצוות סוכה, הרי לנו שסגולת מצוות ישיבה בסוכה שזוכים להינצל מהיצה"ד והשטן, לחיים טובים ולשלום, לשנה טובה ומבורכת.

ברכת לבת אלוף ונקודת

הרב עוזיאל אדרי

רב קהילת קודש 'שבטי ישראל' שכונה יא' באר שבע

לוח זמנים שבועי

לוח הזמנים מדויק לבאר-שבע	יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	יום ז'
עלות השחר	5:13	5:14	5:15	5:16	5:16	5:17	5:18
זמן סליח תשליח	5:20	5:21	5:22	5:23	5:23	5:24	5:25
חריזה - תנן תורה	6:33	6:34	6:34	6:35	6:35	6:36	6:36
סוף ק"ש לדעת גמ"א	8:53	8:53	8:53	8:54	8:54	8:54	8:54
סוף ק"ש להגמ"א	9:29	9:30	9:30	9:30	9:30	9:30	9:30
תחילת ערבית	12:33	12:33	12:32	12:32	12:31	12:31	12:31
סוף ערבית	13:04	13:04	13:03	13:03	13:02	13:02	13:02
סוף תענית	17:37	17:36	17:34	17:33	17:32	17:31	17:30
סוף קריאת	18:39	18:37	18:36	18:35	18:33	18:32	18:31
סוף תענית	18:53	18:52	18:51	18:49	18:48	18:47	18:45

זמני הדלקת הנרות

18:21	כניסת השבת:
19:11	יציאת השבת:
19:54	רבנו תם:
18:49	כניסת חג הסוכות:
19:08	יציאת חג הסוכות:
19:51	רבנו תם:

אורות הכשרות

עוים בבטנו שנמשכו בלא הרף, ללא שום הסבר המניח את הדעת. הרופאים חשדו בגרע מכל רח"ל, והברזלוחו לבדיקות דחופות בבית החולים. אך שם התברר שמפאת כמות הסוכר הגבוה בגופו, אין אפשרות להרדימו כדי לבצע את הבדיקה הפולשנית וכל הכרוך בה. כששמע זאת רבינו, הורה מיד לרבי אריה דרעי 'לך תביא לי גמרא עבודה זרה'. משהזכאה הגמרא, נשען על כתפו, והודיע לרופאים כי יסלים הם בעוד חמש דקות להתחיל בבדיקה... וכן היה, במשך שעה ארוכה בוצעה הבדיקה כולל חיתוך בבשר החי, כשרבינו שקוע בתלמודו. לאחר שסיימו הרופאים את משימתם, חלפה עוד סחצי שעה שרבינו לא ח מתלמודו. ואז התנער לפתע, ושאל 'מחזק לא מתחילים! אכן זהו ההגדרה של טרודים בה' בכל סחס' האמורה בדברי רש"י שלפנינו!

בברכת לבת אלוק ואבורך

הרב יהודה דרעי

הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע

לכבוד רבני השכונות והקהילות

רבני וגבאי בתי הכנסת,

אישי ציבור ופרנסי העיר ה' עליהם יחי

הזמנה לסוכת המרא דאתרא

בפרוס עלינו חג הסוכות הבעל"ט

הננו להודיעכם כי כב' המרא דאתרא

מו"ר הגאון רבי יהודה דרעי שליט"א

יקבל קהל בסוכתו

רח' עומרי 8, וילות מצדה

ביום שלישי ט"ז תשרי תשע"ט (25.9.18)

בין השעות 18:00-20:00

שמח לראותכם יחד עם בני קהילתכם לכבוד חג הסוכות

בברכת חל מה

לשכת רב העיר

אורות הפרשה

שערי שמים פתוחים

'האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי' (לב, א), כתב רבי יצחק הכהן הוברמן זצוק"ל, יש לפרש ע"פ דאיתא במסכת סנהדרין (צא, ב) 'יקרא אל השמים מעל' (תהלים נ, ד), זו הנשמה, 'ואל הארץ מתחת' זה הגוף, והכוונה 'האזינו השמים' אם הנשמה תאזין לדבר ה', ותיקח אחריות ומנהיגות על הגוף, 'ותשמע הארץ', הגוף יזדכך כל כך עד שגם החומריות והארציות ג"כ ישמעו בקול ה' ויעשו יחדיו את רצונו יתברך, ויזכה שיפתחו בפניו שערי שמים העליונים, להתקדש בקדושת התורה ולהתעלות בעבודת ה' במעלות רמות ונשגבות, ואז, 'אמרי', המאמרים והדיבורים שלו יפעלו ישועות ויעשו פירות ופרי פירות בשמי מרום, כמו 'פי', כמו פיו הקדוש של משה רבינו ע"ה שמה שאמר נתקיים, וזוכה לקבל כוח של ברכה ממדריגתו של משה רבינו ע"ה להיות בבחינת צדיק גזר והקב"ה מקיים.

זיכור הגוף והנשמה

'האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי' (לב, א), כתב ה'בן לאשרי' אותיות השניות 'האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי' בגימטריה 'תשוב מה', רומז למידת הענווה כמו שנאמר אצל משה ואהרן 'ונחנו מה' (שמות טז, ז), 'שערי שאדם מדבק עצמו במידת הענווה זוכה לעשות תשובה עילאה עד שהגוף מזדכך ומתעלה וסר למשמעת הנשמה, כדאיתא במסכת סנהדרין (צא, ב) 'יקרא אל השמים מעל' (תהלים נ, ד), זו הנשמה, 'ואל הארץ מתחת' זה הגוף, והנשמה והגוף 'האזינו השמים' מאזינים לדבר ה' ושורה עליהם 'יראת שמים', יחד עם ההידיבקות ב'ותשמע הארץ' במידת הענווה 'כארץ', ואז ממילא זוכין לכל הטובה והברכה בעוה"ז ובעוה"ב.

שמירה צמודה מלמעלה

'האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי' (לב, א), כתב השפתי כהן' על התורה שהראשי תיבות 'האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי' בגימטריה 'גהינם', ויש לומר דנרמז כאן אופן ההצלה מן הגהינם, ועוד אדרבא שמתעלה עוד להשיג מעלה וגדולה, וטובה וברכה מרובה בעוה"ז, דהנה כל הפסוק 'האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי' בגימטריה 'זמה יועצה ילמוד בי משאת חיים בר אדר ישמר הוי"ה אלקים', הכוונה שתורתנו הקדושה יועצת לאדם שילמד תורה ואז ישמרנו ה', כדאיתא במסכת חגיגה (כז, א) תלמידי חכמים אין אור של גהינם שולטת בהם, ועוד שמשיג גם את העוה"ז מה' יתברך בתור מתנה, על דרך שנאמר ביוסף ואחיו, 'וישא משאת' (בראשית מג, לד), וזוכה לחיים ארוכים וטובים בבריאות והצלחה ומלבושי כבוד, וגם זוכה שיש עליו שמירה מעולה וצמודה מלמעלה, כמ"ש בתנא דבי אליהו (רבה פי"ח) כל היושב ושונה הקב"ה ג"כ יושב ושונה כנגדו, וא"כ בוודאי שלא יהיו שום מזיק או מרעין בישיין חלילה לגשת ולהתקרב אליו, כיון שהרי הוא נמצא עם המלך שהקב"ה כנגדו חלקו ונחלתו.

הודעה חשובה!

הרינו מודיעים לציבור תושבי באר שבע

כי משרדי הרבנות והמועצה הדתית

ברח' התלמוד 8 באר שבע

יהיו סגורים מערב חג הסוכות

ויפתחו לקהל למתן שירותי הדת

ביום רביעי כד' תשרי תשע"ט (3.10.18)

למעט תיאום ליוות עד לשעה 10 בבקר

לאחר השעה 10 בבקר ניתן לפנות:

לרב אברהם לורבר במס' 054-4348735

פניני המועד

סגולת הסוכה והגאולה השלימה

'ויעקב נסע סוכתה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סוכות על כן קרא שם המקום סוכות' (וישלה לג, ז), כתב 'הצדיק מרעננה' ז"ע "שם המקום סוכות" גימטריה "עקב שס"ה ת"פ", הכוונה, סגולת הסוכה היא נותנת לבני ישראל תוספת של כוח גדול ועצום להתקדש ולשמור את עצמם מלעבור על אחת מ"שס"ה מצוות לא תעשה, ובזכות זה יש את היכולת לבטל את הטומאה, ולכלות ולהאביד את "ת"פ" מחנותיה וכוחותיה של הטומאה מן העולם, ולהביא את הגאולה השלימה בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו 'והייתה לה' המלוכה', כדכתיב ' ואתה תשופנו "עקב" ' (בראשית ג, טו).

ארבעת המינים מביאים חיים לעולם

'ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפות תמרים וענף עץ עבות וערבי נחל' (אמור כג, מ), כתב רבי יצחק הכהן הוברמן זצוק"ל, "פרי עץ הדר כפות תמרים" סופי תיבות "יצר מת", הכוונה על פי מש"כ במדרש רבה (בראשית פט"ו, ז) "עץ שאכל ממנו אדם הראשון אתרוג היה והביא מיתה לעולם", ואיתא במסכת מגילה (יג, ב) "אין הקב"ה נותן מכה אלא א"כ בורא מתחילה רפואה מקודם", ועל כן נתן בתורה שקדמה לעולם את מצוות נטילת ארבעת המינים שבו האתרוג כדי להכניע את היצה"ר, והנה "פרי עץ הדר כפות תמרים" ראשי תיבות עם הכולל גימטריה שתי שמות הקודש "קנ"א תכ"ה", שע"י ב' שמות הקודש אלו תוקן חטא עץ הדעת, ומתבטל המוות וניתן על ראשו של היצה"ר, ויורד לעולם שפע של ברכה מחבה וחיים טובים ושלוש לשנה טובה ומתוקה.

אנו מברכים

את תושבי עירנו באר שבע היקרים בכרכת

חג סוכות שמח
ומזעדים לשמחה!

הרב יהודה דרעי

רב העיר וראש אבות בני הדין

שלמה אוחיון
מזכיר המועצה הדתיתהושע (שוקי) דמרי
ממונה המועצה הדתית

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של
מורנו המרא דאתרא
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

הלכות חול המועד

ש - מי ששכח לומר "יעלה ויבוא" בתפילה או בברכת המזון בימי חול המועד, האם צריך לחזור?

ת - אם סיים תפילת שמונה עשרה בלא שאמר "יעלה ויבוא", אף על פי שטרם עקר את רגליו, חוזר לראש התפילה, בין בתפילת ערבית ובין בתפילת שחרית. אולם לגבי ברכת המזון, אינו חוזר.

ש - אלו מלאכות מותרים במועד?

ת - ימי חול המועד אסורים בעשיית מלאכה, מלבד מלאכה שהיא לצורך המועד, או שיש בה דבר האבד, או שהיא לצורך הרבים, או בשביל הפועל אם אין לו מה יאכל. וראוי לעשות שאלת חכם, בכל מקרה לגופו של ענין.

ש - האם מותר להסתפר או לגלח הזקן לכבוד שבת, בימי חול המועד?

ת - ימי חול המועד אסורים בתספורת וגילוח. אולם מי שלא היה באפשרותו להסתפר או לגלח את זקנו בערב יום טוב, כגון שיצא מבית האסורים, או שהגיע לביתו מחוץ לעיר סמוך לכניסת החג וכדומה, הרי זה מותר להסתפר או להתגלח בצנעא ככל האפשר.

ש - אבל שתמו ימי השלושים לאבלו בתוך ימי המועד, האם מותר הוא בתספורת ותגלחת?

ת - כאמור לעיל, מי שלא היה בידו להסתפר או להתגלח בערב החג, הרי זה מותר להסתפר או להתגלח בימי חול המועד. ובכלל זה אבל על אביו או אמו שתמו שלושים ימי אבלו בתוך המועד, אחר שגערו בו כדן.

ש - האם מותר לכבס בימי חול המועד?

ת - אסור לכבס בגדים בימי חול המועד, מלבד בגדי תינוקות המתלכלכים הרבה וצריך להחליפן בכל שעה. וכן יש להתיר, במי שלא היה בידו לכבס את בגדיו קודם המועד, כגון מי שהגיע מחוץ לעיר או חיילים שהגיעו מבסיסם לביתם - סמוך לכניסת החג.

ש - האם מותר לגהץ בגדים או לצחצח נעליים בימי חול המועד?

ת - מעיקר הדין, מותר בחול המועד לגהץ בגדים או לצחצח נעליים, לצורך המועד.

ש - האם מותר לגזוז צפרניים בימי חול המועד?

ת - מותר לגזוז צפרניים בחול המועד, אפילו בכלי המיועד לכך. ואחינו האשכנזים מחמירים בזה.

ש - האם מותר לשטוף את רצפת הבית בימי חול המועד?

ת - מותר לשטוף את רצפת הבית בימי חול המועד ואין מקום להחמיר בזה, ובפרט לכבוד שבת ויום טוב האחרון.

ש - האם מותר לעשות קריעה או סעודת הבראה בימי חול המועד?

ת - אם נקבר המת ביום טוב (על ידי גויים), אין לעשות קריעה בימי חול המועד, אלא קורע אחר הרגל. וכן אין עושים סעודת הבראה, אלא במוצאי הרגל. אולם אם נקבר בחול המועד, יעשו קריעה וסעודת הבראה גם בתוך ימי המועד, בין על אביו או אמו ובין על שאר קרובים. אך מנהג אשכנז, שאין קורעין ואין עושים סעודת הבראה בימי חול המועד, אלא על אביו או אמו, אבל על שאר קרובים, דינו כדין הנקבר ביו"ט המבואר לעיל. וכן הוא מנהג ירושלים.

ש - האם מותר לעלות לבית העלמין בימי חול המועד?

ת - אין לעלות לבית העלמין בימי חול המועד, אפילו בימי אזכרה לקרוביו, ויש להקדים את העליה של אזכרת השלושים או השנה - קודם הרגל.

ש - האם מותר להשתטח בקברי צדיקים בימי חול המועד?

ת - לפי הנראה, מותר לפקוד קברי צדיקים בחול המועד, וכן פשט המנהג. אולם יש מחמירים, שלא לפקוד אפילו קברי צדיקים בחול המועד.

הרבנות והמועצה הדתית בשייתוף עיריית באר שבע וחברת כיונים - המחלקה לתרבות תורנית שמחות להזמין

שמחת בית השואבה המרכזית

ומצוות הקבלת פני רבו ברגל לכב' מו"ד המרא דאתרא

הגאון רבי **יהודה דרעי** שליט"א

במעמד מרנן ורבנן גדולי ומאורי ישראל, רבני עדים, דיינים, ראשי ישיבות וראשי כוללים,

רבני שכונות וקהילות ואישי ציבור נכבדים

ובראשם מרן הראשון לציון והרב הראשי לישראל

הגאון הגדול רבי **יצחק יוסף** שליט"א

הרב אריה דרעי שד הפנים הנגב והגליל

מר יהושע דמרי ממונה המועצה הדתית

את האירוע ילוו הזמרים

ליפא שמלצלר | רולי דיקמן
כליוי תזמורת מורחבת בניצוחו של יואלי דיקמן

עזרת הנשים
פתוחה

מוצאי חג ראשון, יום שני, ט"ו תשרי, 24.9.18
בשעה: 20:30 | באולמי "הינומה" רח' מקס נורדאו 1, באר שבע

גדול יהיה המעמד לכבודה של תורה, מי שלא ראה שמחת בית השואבה - לא ראה שמחה מימיו

